

Definitioner

ABVA

Allmänna bestämmelser för brukande av Täby kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning. Bestämmelserna är antagna av kommunfullmäktige.

Avfall

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, enligt miljöbalken 15 kap. 1§. För förteckningar över avfall och avfallskategorier, se bilaga 1 och 2 i avfallsförordningen (2001:1063).

Avfallsbehållare

Behållare som används för uppsamling av avfall. Kan även kallas sopbehållare, kärl, rullkärl, tank eller behållare. Behållaren kan vara av olika typ och storlek.

Avfallskvarn

Kvarn för sönderfördelning av matavfall så att det malda avfallet kan följa med avloppsvattnet ut på ledningsnätet eller samlas upp i en särskild behållare, för vidare behandling till biogas och gödning. Kvarnen ansluts till köksavloppet under en diskbänk.

Avfallsplan

Kommunal plan för avfallshantering. Avfallsplanen utgör tillsammans med avfallsföreskrifterna kommunens renhållningsordning.

Avfallsutrymme

Utrymme i flerbostadshus, grupphusområden eller verksamheter i form av soprum i byggnad eller fristående sophus där behållare för insamling av avfall är placerade.

Batterier

Avser alla typer av batterier, såväl inbyggda och småbatterier som bilbatterier.

Batteriholk

Batteriholk eller batteribox är en behållare för insamling av förbrukade och lösa småbatterier. Den ser ut som en postlåda tillverkad av röd plast eller plåt.

Biologiskt avfall

Biologiskt lättnedbrytbart avfall, dvs. den del av det organiska avfallet som på begränsad tid kan brytas ner i biologiska processer, exempelvis mat och trädgårdsavfall. Biologiskt avfall kan också kallas för organiskt avfall.

Bortskaffande

Med bortskaffande avses insamling och transport till anläggning för vidare behandling.

Brännbart avfall

Sådant avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen startat.

Budning

Hämtning av avfall efter beställning.

Bygg- och rivningsavfall

Avfall som uppkommit vid nybyggnad, tillbyggnad, renovering, ombyggnad eller rivning av byggnad.

Elektriska och elektroniska produkter

Avser elektriska och elektroniska produkter inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som har haft en elektrisk eller elektronisk funktion. Omfattas av producentansvar. (Se avfallsförordningen 6 § och förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter (2005:209) 28 §).

EI-kretsen

Batteri- och elektronikföretagens samarbetsorganisation för insamling och behandling av uttjänta batterier och elektronikprodukter.

Energiåtervinning

Tillvaratagande av el/värme som alstras i en anläggning för avfallsförbränning eller av gas från organiska ämnen, till exempel i en rötningsanläggning eller på en deponi.

Enfamiljshus

Till enfamiljshus räknas villa eller motsvarande där fastighetsinnehavaren har eget sophämningsabonnemang och egen fakturering.

Farligt avfall

Avfall som har en eller flera farliga egenskaper, till exempel giftigt, cancerframkallande, explosivt eller brandfarligt. Farligt avfall som uppkommer i hushåll är t.ex. färg, lim, lösningsmedel som lacknafta och fotogen, spillolja, bekämpningsrester, fotokemikalier och kylarvätska. Farligt avfall definieras i bilaga 1 Avfallsförordningen, eller är markerat med * i bilaga 4 i förordningen (avfallsförordning (2011:927) 3 §).

Fastighetsnära insamling (FNI)

Den insamling som sker på eller i direkt anslutning till de fastigheter där avfallet uppkommit.

Fettavskiljare

Anordning för att samla upp slam i form av fettavfall i avloppsvatten från lokaler där livsmedel hanteras yrkesmässigt. Fettet skulle annars avsättas i ledningsnätet och kunna förorsaka stopp.

Flerbostadshus

Med hushåll i flerbostadshus avses alla lägenheter i hyresrätt och bostadsrätt.

FTI AB

Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI AB) ansvarar för att samla in och behandla hushållens förpackningar och tidningar i sina system enligt producentansvaret.

Grovavfall

Med grovavfall avses, i enlighet med 5 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2004:4) om hantering av brännbart avfall och biologiskt avfall, hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Som grovavfall räknas inte trädgårdsavfall och sådant avfall, som ska sorteras ut för särskilt omhändertagande av kommunen eller av producenter enligt bilaga 2 till dessa avfallsföreskrifter. Hit räknas inte heller t.ex. byggavfall eller bildelar, som kommunen inte ansvarar för.

Grupphusområden

Avser bostadsområden med gemensam hämtning av hushållsavfall.

Grupphämtning

Gemensam hämtning av hushållsavfall från exempelvis koloniområden, bad- och campingplatser.

Gångavstånd

För enfamiljshus: avståndet enkel väg från punkt mitt fram på avfallsbehållaren till en punkt mitt bak på hämtfordonet vid dess närmaste möjliga stannställe.

För flerbostadshus och verksamheter: avståndet enkel väg från entré till avfallsutrymme till en punkt mitt bak på hämtfordonet vid dess närmaste möjliga stannställe.

Hantering

Med hantering av avfall avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall (15 kap. 3 § miljöbalken).

Hushållsavfall

Med hushållsavfall avses avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet (15 kap. 2 § miljöbalken). Som exempel på hushållsavfall kan nämnas städsopor, matavfall, blöjor, latrin, slam från slambrunnar och slamtankar, grovavfall, trädgårdsavfall, överblivna läkemedel, batterier, el- och elektronikavfall, kylar och frysar samt farligt avfall. Avfall från annan verksamhet och som är jämförligt med hushållsavfall är sådant avfall som liknar hushållsavfall och som uppkommer som en direkt följd av att människor uppehåller sig i en lokal eller i en anläggning oavsett ändamål eller verksamhet. Som exempel kan nämnas städsopor, avfall från personalmatsalar, storkök, handel, skolor och sjukhus, kontorsavfall, toalettavfall m.m.

Icke brännbart avfall

Avfall som inte brinner även om energi tillförs t.ex. metall, glas, sten, porslin, keramik och gips. Förpackningar av glas och metall omfattas av producentansvar och ska lämnas till producenternas insamlingssystem.

Insamling

Med insamling av avfall avses uppsamling, sortering eller blandning av avfall för vidare transport.

Kommunalt ansvar, kommunens ansvarsområde

Den skyldighet kommunen har att ta hand om hushållsavfall enligt miljöbalken. Kommunalt ansvar innebär att avfall tas omhand genom kommunens försorg. Kommunen har inte skyldighet att hantera avfall som omfattas av producentansvar, om det har sorterats ut för att lämnas i producenternas insamlingssystem, eller annat avfall än hushållsavfall.

Kompaktor

Fordon som används för att sönderdela och packa avfallet (minska avfallsvolymen) på en deponi.

Kompostering

Biologisk behandlingsmetod som innebär nedbrytning av biologiskt lättnedbrytbart avfall i närvaro av syre. Humus och näringsämnen återvinns.

Källsortering

Sortering av avfall vid källan, dvs. på den plats där avfallet uppkommer, t.ex. i hushållet eller på arbetsplatsen.

Kärl – och säckavfall

Det avfall som normalt uppstår i hushållet och som läggs i ett kärl eller i en säck, som samlas upp i containrar, i underjordsbehållare eller i sopsugsystem.

Matavfall

Livsmedelsavfall från livsmedelskedjan (hushåll, restauranger, storkök, butiker och livsmedelsindustrin) som av kommersiell eller annan orsak inte gått till konsumtion.

För hushållen är detta den del av hushållsavfallet som är rent matavfall t.ex. råa eller tillagade matrester, fruktskal, bröd, tepåsar, kaffesump, kasserad mat.

Materialåtervinning

Materialåtervinning innebär att sorterat avfallsmaterial återvinns, så att andra produktions- eller konstruktionsmaterial ersätts. Materialåtervinning gör inte bara att uttaget av mängden jungfruligt material (råvaror) minskar. Det leder också till att vi sparar energi.

Miljöbox

En röd behållare av plast som erbjuds enfamiljshus för förvaring av mindre el- och elektronikavfall och farligt avfall.

Miljöstation

En uppvärmd, inredd och täckt container, oftast placerad vid en bensinstation, där hushåll kan lämna farligt avfall. Miljöstationen är normalt låst och nyckel finns på den intilliggande verksamheten, som också svarar för den dagliga tillsynen.

Närboende

Med närboende avses grannar som har avfallshämtning intill varandra. Fastigheterna kan vara åtskilda av väg.

Producent

Med producent avses den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning, eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall, som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl (15 kap. 4 § miljöbalken).

Producentansvar

Producenternas ansvar för vissa utpekade produkter under hela dess livscykel inklusive design, produktion och omhändertagande som avfall. De ansvarar för att avfall som samlas transporteras bort, återvinns, återanvänds eller bortskaffas på ett miljövänligt sätt. Producentansvaret är reglerat i lag, 15 kap. miljöbalken (1998:808).

Renhållningsordning

Kommunens avfallsföreskrifter och avfallsplan utgör tillsammans kommunens renhållningsordning. Den fastställs av kommunfullmäktige.

Returpapper

Tidningar, journaler, kataloger, skriv- och reklampapper som kan materialåtervinnas. Omfattas av producentansvar och ska lämnas i producenternas insamlingssystem. Returpapper ingår inte i kommunens ansvarsområde om det har sorterats ut.

Rötning

Biologisk behandlingsmetod som innebär nedbrytning av biologiskt lättnedbrytbart avfall utan närvaro av syre. Humus, näringsämnen och energi i form av rötgas eller biogas återvinns.

Slam

Avloppsslam från enskilda avloppsanläggningar, dvs från slamavskiljare, slutna tankar och minireningsverk.

Sopsug

Insamlingssystem som innebär att avfallet sugas från ett sopsuginkast till en avfallsbehållare genom rör som är nedgrävda i marken.

Spillfett

Fett som efter användning går att samla upp i behållare, till exempel frityrfett.

Stannställe

Plats där hämtfordonet stannar när avfallet ska hämtas. Kan även kallas angöringsplats eller uppställningsplats. Stannstället ska ligga så nära avfallets hämtställe som möjligt och vara lämplig från arbetsmiljö- och trafiksäkerhetssynpunkt. Stannstället kan variera vid hämtning av olika typer av avfall och beroende på olika typer av hämtfordon.

Sällskapsdjur

Tama djur som hålls inne i bostaden och inte används i kommersiell verksamhet.

SÖRAB

Ett bolag som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna samt Stockholm. SÖRABs huvuduppgift är att ta hand om hushållsavfallet från alla medlemskommuner utom Stockholm. SÖRAB svarar även för till exempel återvinningscentraler.

Tillsyn

Kontroll från myndighet över att lagar och bestämmelser uppfylls vid boende och verksamhetsutövning.

Trädgårdsavfall

Komposterbart och flisbart växtavfall som uppkommer vid normal trädgårdsskötsel i småhus. Fällda träd eller avfall som uppstår vid större anläggningsarbete i en trädgård klassas som byggavfall, vilket kommunen inte ansvarar för.

Underjordiska behållare (mark-, nedgrävda behållare och djupbehållare)

Större behållare som helt eller delvis är nergrävda i marken. Vid tömning lyfts behållaren eller en innerbehållare upp med kran för tömning på hämtfordonet.

Verksamhetsutövare

Den som driver yrkesmässig verksamhet. Verksamhetsutövaren är ansvarig för avfallshanteringen i verksamheten och är antingen fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare av en fastighet eller lokal.

Verksamhetsavfall

Avfall som uppkommit genom en verksamhetsprocess.

Återanvändning

Användning av kasserad produkt utan föregående förädling. Exempel på produkter som ofta går bra att återanvända är kläder, husgeråd, möbler och böcker.

Återvinning

Gemensam benämning för all slags användning, behandling eller omhändertagandet av material, näringsämnen eller energi från avfall.

Återvinningscentral (ÅVC)

En bemannad anläggning, t ex Hagby återvinningscentral, där hushållen och verksamheter kan lämna sitt sorterade grovavfall, trädgårdsavfall, el-avfall, farligt avfall och annat avfall. Kärl- och säckavfall får inte lämnas på en ÅVC.

Återvinningsrum

Ett särskilt rum eller hus i ett flerbostadshusområde eller grupphusområde, ofta i anslutning till soprum, där återvinningsbart avfall samlas upp i behållare i avvaktan på hämtning. Avfallslämnaren sorterar själv avfallet i olika behållare.

Återvinningsstation (ÅVS)

Av producenter anordnad obemannad station, där hushållen kan lämna förpackningar och returpapper. Avfallet ska sorteras i de olika behållarna av den som lämnar det.